

מאה ברכות וסגולות

סגולות רבות נאמרו בספרים הקדושים, קדמונים ואחרונים בשבחם של המקפידים לברך מאה ברכות בכל יום.

יש שהזכירו את דברי הזוהר הקדוש שהמברך את הקב"ה על כל מה שאכל, שתה ונהנה בעולם הזה, ממשיך חיים ממקור החיים: "דברכאן דברך בר נש לקוב"ה, אתי לאמשכא חיין ממקורא דחיי לשמיה דקוב"ה קדישא".

בעל הטורים דורש על הפסוק "ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום" (דברים ד'): תגין על ק', רמז למאה ברכות שצריך לברך בכל יום. ב"שוהם יקר", הגהות על בעל הטורים מפרש, כיון שמאה ברכות נתקנו להגן ממגיפה כדברי הטור, לכן על ידן נזכה למה שכתוב בסוף הפסוק "חיים כולכם היום".

רבי אהרן הכהן מלוניל בעל "ארחות חיים" מציין: "וכל האומרן מובטח לו שהוא בן העולם הבא, שנאמר (במדבר כ"ה) 'לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום', לכן בגימטריה מאה, אמר הקב"ה אמור מאה ברכות והנני נותן לך את בריתי שלום".

מדברי ה"רוקח" בפירושו לתפילה עולה שאמירת מאה ברכות חשובים כאילו הקריב כל הקרבנות: "ציוונו לומר לפניו מאה ברכות, כמו שהבטיח לאברהם אבינו, שנאמר 'במה אדע כי אירשנה'. אמר אברהם אבינו לפני

הקב"ה: רבונו של עולם, תודיעני באיזו זכות בני מתקיימים בעולם? אמר לו קחה לי עגלה משולשת ויהו מקריבין לפני קרבן. אמר אברהם תינח בזמן שביית המקדש קיים, בזמן חרבנו מה תהא עליהם? אמר לו: יהו אומרים לפני מאה ברכות בכל יום ומעלה אני עליהם כאילו הקריבו לפני כל הקרבנות. לכך תיקנו מאה ברכות כנגד מאה פסוקים שיש במקרא שבהם כל הקרבנות".

בספר "מצות מאה ברכות כהלכתה" מביא סמוכין לרמז זה מדברי ה"רוקח" בפירושו על התורה (עקב) שבפסוקים הראשונים של ספר ויקרא, מן הפסוק "ויקרא" עד פסוק "ונרצה לו לכפר עליו" יש בכל פסוק אות ק'. מכאן שייכות מאה ברכות לענין הקורבנות.

רמז דומה מובא בספר "שפתי כהן" על התורה לרבי מרדכי הכהן מגורי האריז"ל, על הפסוק (ויקרא א') "אדם כי יקריב מכם מכם בגימטריה מאה, רמז למאה ברכות בכל יום, שכל האומר מאה ברכות בכל יום כאילו הקריב קרבן. כעין זה מובא בספר "מאמר מרדכי" (מ"ו) לרבי מרדכי כרמי "מכם בגימטריה מאה. וקאמר שיקריב קרבן לה' מאה, דברכות ותפילות הם קרבן לה' וסמך לדבר תפילות כנגד תמירין תקנום".

ה"רוקח" כותב בפירושו על התורה (עקב) שהפסוק "ועתה מה ה' אלוקיך שואל מעמך, כי אם ליראה את ה' אלוקיך, ללכת בדרכיו ולאהבה אותו, ולעבוד את ה' בכל לבבך ובכל נפשך". מתחיל באות ו' ומסיים באות כ' ויש בו כ"ו תיבות כמנין שם הוי"ה. וכן "ויתן לך" מתחיל באות ו' ומסיים באות כ' ויש באותם ב' פסוקים (מ"ויתן לך" עד סוף הפסוק השני "ומברכך ברוך") כ"ו תיבות כמנין שם הוי"ה, שאם תקיים פסוק זה ליראה, ללכת ולאהבה, יתקיים עליך ברכת יעקב.

המפרש לספר "שערי אורה" מציין: "כל ברכה וברכה יש לה מקור ומעין שממנו נשפעת ונאצלת, והאדם הוא המעורר למעלה, ואם כן כאשר יחסר מהם, הריהו מחסר ברכה למעלה ומקלקל בצניורות ופוגמן. כי לא תיקן האדנים לעמודים לפרוס עליהן האהל, ואין השכינה שורה על דבר פגום. נמצא כל הגומר בכל יום מאה ברכות, כאילו פורס אהל מועד ותוקעו על מאה אדנים ומתברך במאה מיני ברכות" (הובא בספר "מצות המאה ברכות כהלכתה" לרב מרדכי פוטאש).

לדברי ה"אור החיים" הקדוש, מאה ברכות הם תקנה לבעל תשובה. (כי תצא) על הפסוק "וענשו אותו מאה כסף": רמז למאה ברכות שחייב לברך בכל יום... ופסוק זה בבעל תשובה נאמר, כאומרים "ועתה" אין ועתה אלא תשובה, דכתיב "ועתה ישראל מה ה' אלוקיך... שחייב להשתדל להשלימם.

בעל "ברכת שמעון" רבי ברוך שמעון שניאורסון, מעיר כיצד יקרא זה לעונש. ואולי יש לפרש על פי דברי הבעש"ט על הפסוק בתהילים "קל נקמות ה'" שהנקמות של השי"ת הן על ידי מדת הרחמים, שכשמשפיע טובות על האדם והוא נזכר כמה מרד נגד המלך הגדול והרחום הזה אין לו צער גדול מזה, ולפי זה שפיר מה שמחויב האדם לברך מאה ברכות בכל יום על כל חסדיו המרובים של הבורא יתברך המקיפים אותו, וכליותיו מייסרות אותו ומתבייש ממעשיו, ויהיה כעונש לכפרת עוונותיו (מובא בפירוש "אור יקר" ביאור על פירוש "אור החיים")

המודיע, י"ח באייר תשס"א

